I/59 PODSUCHÁ – MOST 054

PRIMERANÉ HODNOTENIE VPLYVOV NA ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000

Investor:
Slovenská správa ciest Bratislava
v zastúpení Slovenská správa ciest –IVSC, M. Rázusa 104/A, 010 01 Žilina

Spracovateľ:
RNDr. Mária Zuskinová, 034 95 Likavka 276
autorizovaná osoba podľa § 28a zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zapísaná pod č. 02/2021 dňa 25. 11. 2021

Likavka, jún 2022

Obsah

1. Úvod 2
2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané posúdenie 2
3. Popis postupu pri spracovaní primeraného hodnotenia 2
4. Informácie o projekte 4
   4.1. Základné údaje o projekte 4
   4.2. Údaje o vstupoch 5
   4.3. Údaje o výstupoch 6
5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 7
6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000 8
   6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany 8
   6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany 10
   6.3. Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov 16
7. Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000 17
8. Návrh zmierňujúcich opatrení 18
9. Záver 18
10. Použité zdroje údajov 18
11. Prílohy 20

1. Úvod

Primerané hodnotenie vplyvov projektu „*I/59 Podsuchá – most 054*“ na územia sústavy NATURA 2000 (ďalej len „primerané hodnotenie“) je spracované v súlade s požiadavkou na primerané posúdenie vplyvu projektov a plánov na územia sústavy NATURA 2000 podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch).

Predmetom primeraného hodnotenia je realizácia projektu: *„I/59 Podsuchá – most 054“* (ďalej len „Projekt Most Podsuchá“). Investorom stavby je Slovenská správa ciest Bratislava v zastúpení Slovenská správa ciest –IVSC, M. Rázusa 104/A, 010 01 Žilina.

Primerané hodnotenie je spracované na základe objednávky ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina ako spracovateľa Oznámenia o zmene činnosti „*I/59 Podsuchá – most 054*“ podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 24/2006“).

Primerané hodnotenie Projektu Most Podsuchá je spracované v zmysle príručky: Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike, Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, aktualizované znenie, 2016 (ďalej len „metodika“).

2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie

Všetky podklady, dokumenty, literatúra a iné zdroje použité pri spracovaní tohto primeraného hodnotenia sú uvedené v príslušnej časti č. *10. Použité zdroje údajov*.

Údaje o umiestnení, technickom a technologickom riešení Projektu Most Podsuchá pre potreby primeraného hodnotenia boli získané z projektovej dokumentácie stavby, ktoré dodal objednávateľ. Predpokladané vplyvy boli identifikované na základe vstupov a výstupov Projektu Most Podsuchá, ktoré vyplynuli z predložených projektových podkladov. Identifikácia dotknutých lokalít sústavy NATURA 2000 vyplynula z umiestnenia lokality Projektu Most Podsuchá. Zdrojom údajov o dotknutom území Natura 2000 a jeho predmete ochrany boli Výnos MŽP SR, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu na Slovensku, Uznesenie vlády č. 577/2011, ktorým sa schvaľuje návrh aktualizácie národného zoznamu území európskeho významu, štandardný dátový formulár (ďalej len „SDF“). Podkladom pre identifikáciu výskytu predmetov ochrany v dotknutom území boli dáta informačného a monitorovacieho systému a databáz Štátnej ochrany prírody SR, publikácií a dokumentov dostupných na http://www.sopsr.sk/natura/ a i. doplnené o výsledky a zistenia z terénneho prieskumu vykonaného v júni 2022 na lokalite pre potreby tohto primeraného hodnotenia. Ako podklad pre hodnotenie vplyvu na ciele ochrany biotopov a druhov v dotknutom území boli ciele ochrany SKUEV0164 Revúca vypracované Štátnou ochranou prírody SR v júni 2022.

Pre posúdenie kumulatívneho vplyvu na územia Natura 2000 bol ako zdroj údajov využitý informačný systém EIA/SEA a rôzne strategické dokumenty.

3. Popis postupu pri spracovaní primeraného hodnotenia

V rámci prípravných prác boli preštudované podklady k Projektu dodané objednávateľom, bol vykonaný prekryv s vrstvou území sústavy Natura 2000, z ktorého vyplynula identifikácia území európskeho významu a chránených vtáčích území v širšom území lokality. Na základe dodaných podkladov boli identifikované vstupy a výstupy rekonštrukcie mosta relevantné pre ďalšie posúdenie. Analýzou ich rozsahu a dosahu bolo vyhodnotené ako dotknuté územie európskeho významu SKUEV0164 Revúca („ďalej len „UEV Revúca“).

Na základe presnej lokalizácie bol v rámci UEV Revúca vymedzený priestor, ktorý bude priamo dotknutý realizáciou Projektu Most Podsuchá (úsek toku v križovaní mostom v dosahu stavebných prác), a úsek UEV Revúca, ktorý bude ovplyvnený nepriamymi výstupmi realizácie (nadväzujúce úseky toku nad a pod premostením, cca od ústia po najbližší cestný most).

Na takto vymedzenom úseku bol vyhodnotený výskyt biotopov a druhov z predmetu ochrany UEV Revúca na základe dostupných dát. Reálne zastúpenie biotopov bolo overené terénnou obhliadkou a prieskumom v dotknutom úseku UEV vo vegetačnom období (06/2022). V prípade druhov európskeho významu z predmetu ochrany boli použité údaje z biomonitoringu a ďalších dostupných zdrojov. Tieto boli overené, resp. doplnené terénnym vyhodnotením pravdepodobnej prítomnosti druhov na lokalite na základe zhodnotenia vhodnosti miestnych biologických a ekologických podmienok a na základe zisťovania pobytových znakov.

Dotknuté biotopy európskeho významu boli určené s pomocou kritérií:
- výskyt biotopu na lokalite a v nadväzujúcom úseku,
- predpoklad priameho záberu biotopu,
- možnosť ovplyvnenia nepriamymi vplyvmi.

V prípade druhov živočíchov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany UEV, boli dotknuté druhy a potenciálny dopad určené na základe kritérií:
- viazanosť druhu (generačná, topická, trofická, migračná) na časť územia UEV v dosahu predpokladaných vplyvov – výskyt zásadných miest z hľadiska biológie druhu,
- citlivosť druhu na predpokladané vplyvy,
- mobilita druhu.

Výsledok identifikácie dotknutého predmetu ochrany UEV Revúca je uvedený v tabuľkovom prehľade, kde sa uvádza pre každý biotop a druh možnosť ovplyvnenia heslom *áno/nie* a zdôvodnenie na základe posúdenia podľa zvolených kritérií.

Ďalšie posúdenie sa vzťahuje na biotopy a druhy, ktoré boli identifikované ako dotknuté vstupmi a výstupmi Projektu Most Podsuchá. Pre dotknuté biotopy a druhy bolo vykonané aj hodnotenie vplyvu na určené ciele ochrany.

Výsledný vplyv bol vyhodnotený z hľadiska významnosti pre každý dotknutý biotop a druh s použitím stupnice a kritérií odporúčaných metodikou:

číselná hodnota	*významnosť vplyvu*	*popis významnosti vplyvu*
- 2	významný negatívny vplyv	Nepriaznivý vplyv na integritu územia podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu, alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vylučuje schválenie projektu.
- 1	mierne negatívny vplyv	Mierny, nevýznamný negatívny vplyv. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami. Nevylučuje schválenie projektu.
0	nulový vplyv	Žiadny preukázateľný vplyv.
+ 1	mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+ 2	významný pozitívny vplyv	Významný priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.

Pre posúdenie významnosti vplyvu na dotknuté územie európskeho významu a jeho integritu bolo v súlade s metodikou prijaté kritérium, že výsledný dopad na celé UEV v rámci stupnice významnosti zodpovedá zaradeniu najvýznamnejšieho vplyvu na dotknutý druh/biotop alebo druhy/biotopy z predmetu ochrany.

Za účelom posúdenia možných kumulatívnych vplyvov bolo vykonané overenie ďalších projektov, resp. plánov v dotknutom území podľa nasledovných kritérií:

- priamy zásah projektu/plánu do lokality UEV Revúca
- nepriame ovplyvnenie predmetu ochrany UEV Revúca výstupmi projektu/plánu.

4. Informácie o projekte

4.1. Základné údaje o projekte

4.1.1. Lokalizácia projektu

Kraj: Žilinský
Okres: Ružomberok
Obec: Ružomberok – miestna časť Podsuchá
Katastrálne územie.: Ružomberok
Parc. č.: KN-C 15052, 15459, 15460, 15490/1, 16270, 16277/2, 16278

4.1.2. Stručný popis technického a technologického riešenia

Predmetom Projektu Most Podsuchá je rekonštrukcia mostného objektu č. 054 na ceste I/59, ktorý križuje vodný tok Revúca pod uhlom cca 60°. Prietok pod mostom prebieha v jednom poli šírky 23,68 m. Dôvodom realizácie je opraviť a zlepšiť stavebnotechnický stav mosta, ktorý nezodpovedá súčasným požiadavkám a záťaži na komunikácii I/59.

Rekonštrukcia sa člení na tri stavebné objekty:

1. objekt 101-00 Úprava cesty č. I/59
2. objekt 201-00 Most č. 059-054
3. objekt 301-00 Úprava koryta pod mostom

Úprava cesty rieši rekonštrukciu – výmenu krytu vozovky na mostnom objekte v cestnom km 43,121 a na priľahlých úsekoch v dĺžke 73 m smerom na Ružomberok a 63 m smerom na Banskú Bystricu. Spolu ide o výmenu krytu vozovky na ploche 1300 m^2 (cesta) a 230 m^2 (most). Rekonštrukcia je riešená v pôvodnom šírkovom a výškovom usporiadaní cesty.

Rekonštrukcia mostu je riešená opravou pôvodného objektu. Most má dĺžku 23,7 m, celkovú šírku 9,50 m, jedno pole. Nosnú konštrukciu tvorí monolitický železobetónový doskový rám, spodnú stavbu tvoria rámové stojky s rovnobežnými krídlami založené na plošných betónových základoch. Rozpätie mosta je 23,70 m, svetlosť mostného otvoru je 21,95 m. Rekonštrukcia vyžaduje kompletnú výmenu zvršku po úroveň mostovky – nosnej konštrukcie mosta a realizáciu novej prechodovej oblasti (zhutnené násypy) a úpravu krídel s rímsovými časťami na oboch stranách. Rámové stojky budú zosilnené z rubovej strany. Súčasťou opravy je odstránenie korózie a penetrácia povrchu mostnej konštrukcie minerálnym ochranným náterom.

Úprava koryta toku sa navrhuje v dĺžke cca 10m pred a cca10m za rozšíreným priemetom mosta. Pôvodné opevnenie dna a bokov spodnej stavby je z lomového kameňa a je narušené na vtokovej aj výtokovej časti. Navrhuje sa úprava so sklonmi brehu 1:1,5. Na začiatku a konci opevnenia sa navrhuje betónový stabilizačný prah s rozmermi 400/1000 mm. Na ploche úpravy bude vykonané odhumusovanie koryta v hrúbke cca 0,2 m. Úprava bude realizovaná dlažbou z lomového lkameňa min. hrúbky

0,2 m do betónového lôžka hrúbky min. 0,15 m. Na spevnené koryto sa plynule napojí pôvodné koryto, čo si vyžiada prispôsobenie sklonu svahov a ich zatrávnenie.

Rekonštrukcia nepredpokladá demoláciu objektov, v rámci búracích prác budú odstránené: zvršok medzi rímsami, spádový poter, zábradlie, časť krídel.

Rekonštrukcia mosta sa predpokladá za plnej premávky. Práce budú vykonávané po poloviciach, t.j. pri uzatvorení jedného jazdného pruhu v potrebnej dĺžke. Druhý jazdný pruh bude slúžiť pre striedavú jednosmernú premávku s dočasným dopravným značením.

Prístup na stavenisko sa plánuje priamo z cesty I/59. Zariadenie staveniska sa navrhuje na spevnených plochách v blízkosti stavby (strojový park, materiál a pod.) a na komunikácii v rámci uzatvoreného jazdného pruhu.

Výkopy budú realizované v otvorených jamách s použitím štetovníc, trvalé čerpanie vody zo stavebných jám sa nepredpokladá, zrážková voda bude odčerpávaná podľa potreby.

Prevádzkové obdobie Projektu Most Podsuchá po ukončení rekonštrukcie bude zodpovedať súčasnému stavu (premávka na ceste I/59).

4.1.3. Predpokladaný termín realizácie

Predpokladaná doba trvania rekonštrukcie je cca 12 mesiacov.

4.1.4. Predpokladané cezhraničné vplyvy

Vzhľadom na umiestnenie a charakter Projektu Most Podsuchá sa vplyvy presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

4.2. Údaje o vstupoch

4.2.1. Záber pôdy

Rekonštrukcia mosta bude realizovaná v rozsahu súčasnej stavby, nevyžaduje nový trvalý záber pôdy pre vozovku a spodnú stavbu mosta. Nová úprava koryta pod mostom a cca 5 m pred aj za mostom bude realizovaná na ploche cca 780 m^2. Súčasný záber (existujúce spevnenie pod mostom) sa rozšíri o cca 500 m^2.

Zariadenie staveniska bude riešené na existujúcich spevnených a zastavaných plochách, nevyžadujú dočasný záber pôdy.

Záber pôdy je vyhodnotený ako relevantný vstup pre posúdenie dopadu na lokality Natura 2000.

4.2.2. Nároky na odber vody

Projekt Most Podsuchá nemá nároky na zásobovanie vodou s výnimkou potreby pitnej vody pre pracovníkov stavby, ktorá bude riešená dovozom. Prevádzka nemá nároky na pitnú ani úžitkovú vodu.

Tento vstup nie je zahrnutý do hodnotení vplyvu na lokality Natura 2000.

4.2.3. Nároky na suroviny a energie

Počas realizácie Projektu Most Podsuchá sa predpokladá spotreba stavebných materiálov, konštrukcií, penetračných a náterových hmôt a i., ktoré budú dodané z iných lokalít a zdrojov. Stavba nemá nároky na spotrebu elektrickej energie a iných médií.

Prevádzkové nároky sa oproti súčasnosti nezmenia.

Tento vstup nie je podstatný pre primerané hodnotenie, ďalej sa neposudzuje.

4.2.4. Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

Prístup k stavenisku pre stavebnú techniku a nákladnú dopravu bude využívať cestu I/59 a účelový prístup k mostu, stavba nevyžaduje budovanie nových stavebných prístupov. Nároky na inú infraštruktúru rekonštrukcia nebude mať.

V prevádzkovom období bude situácia rovnaká ako v súčasnosti. Vlastné nároky na dopravu nie sú považované za relevantný vstup pre hodnotenia primeraného hodnotenia. Predmetom hodnotenia sú súvisiace vplyvy spojené so stavebnou dopravou (hluk, emisie) popísané v časti 4.3.

4.3. Údaje o výstupoch

4.3.1. Zdroje znečisťovania ovzdušia

Zdrojom znečisťovania ovzdušia výfukovými plynmi v čase rekonštrukcie budú stavebné stroje a stavebná doprava. Zdrojom výfukových plynov a sekundárnej prašnosti bude nákladná stavebná doprava, stavebná technika, zdrojom emisií prachu budú aj búracie práce pri odstránení časti pôvodného mosta a zvršku vozovky. Súbežne bude ako zdroj emisií pôsobiť cestná doprava, ktorá bude prebiehať v obmedzenom režime v jednom jazdnom pruhu.

Doprava v období prevádzky po ukončení rekonštrukcie bude prebiehať po ceste I/59 bez zmeny, pôsobenie mobilných zdrojov emisií sa nezmení.

Tento vstup možno považovať za relevantný z hľadiska vplyvu na predmet ochrany lokalít sústavy Natura 2000.

4.3.2. Odpadové vody

Počas realizácie prác na rekonštrukcii mosta budú využívané mobilné WC a splaškové odpadové vody produkované pracovníkmi stavby budú likvidované mimo lokality, z hľadiska dopadu na predmet ochrany UEV sú nepodstatné.

Pre povrchovú úpravu a ochranu konštrukcií a základov nového mosta budú použité náterové a ochranné hmoty, ktoré sú nezávadné z hľadiska styku s vodným prostredím.

Prevádzka Projektu Most Podsuchá nie je zdrojom splaškových vôd, situácia sa nezmení.

Odpadové vody ako výstup Projektu Most Podsuchá sú pre primerané hodnotenie nepodstatné a ďalej sa nehodnotia.

4.3.3. Odpady

Počas rekonštrukčných prác budú vznikať odpady z výkopov a z búracích prác zaradené v kategórii ostatný odpad (výkopová zemina, železo, bitumenové zmesi a pod.), obaly zo stavebných materiálov a odpad z odstraňovania vegetácie. Odpad z rekonštrukcie bude dočasne zhromažďovaný v rámci staveniska na spevnených plochách a zneškodnený mimo lokality.

Prevádzka cesty I/59 a mosta ostane z hľadiska odpadov bez zmeny.

Produkcia odpadov nie je relevantný výstup pre ďalšie posúdenia.

4.3.4. Hluk, vibrácie, žiarenie

Počas výstavby budú emisie hluku a prípadných vibrácií pochádzať z líniových zdrojov (pohyb nákladných automobilov a mechanizmov po ceste I/59) a zo stacionárnych zdrojov (prevádzka stavebných strojov na stavenisku), intenzívnym zdrojom hluku budú búracie práce a frézovanie vozovky. Súčasne s tým bude pôsobiť v dotknutej lokalite aj hluk z prevádzky cestnej dopravy v obmedzenom režime v jednom pruhu.

Prevádzka Projektu Most Podsuchá bude po ukončení rekonštrukcie mosta prebiehať v súčasnom rozsahu bez podstatných zmien.

Tieto výstupy sú zahrnuté do podrobnejšieho posúdenia v rámci tohto primeraného hodnotenia.

5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000

Na základe analýzy vstupov a výstupov Projektu Most Podsuchá možno vyhodnotiť nasledovné vplyvy v období realizácie, ktoré sú relevantné pre identifikáciu dotknutých území Natura 2000:

- záber biotopov a biotopov druhov úpravou koryta toku v mieste premostenia,
- dočasné ovplyvnenie biotopov a druhov imisnou záťažou, zakaľovaním povrchových vôd počas výstavby a prípadným havarijným znečistením,
- dočasné rušivé vplyvy na živočíchy v čase realizácie,
- dočasné obmedzenie migrácie a riziko priamej mortality druhov v čase výstavby,
- riziko ovplyvnenia biotopov a biotopov druhov šírením neofytov.

Prevádzkové vplyvy budú nezmenené oproti súčasnej situácii.

Z hľadiska priestorového dosahu majú intenzívne vplyvy rekonštrukčných prác na moste prevažne bodový charakter, sú viazané na objekt mosta a jeho bezprostredné okolie. Väčší dosah môžu mať len vplyvy na vodný tok, t.j. šírenie znečistenia do nižších úsekov toku.

Pre identifikáciu dotknutých území boli použité nasledovné kritériá:

- vzdialenosť od lokality Projektu Most Podsuchá,
- dosah priamych a nepriamych vplyvov na predmety ochrany,
- ekologické väzby predmetov ochrany na riešené územie.

Umiestnenie lokality Projektu Most Podsuchá vo vzťahu k územiam európskeho významu a chráneným vtáčím územím zahrnutým do identifikácie je znázornené v prílohe č. 1.

Tab. č. 1.: Identifikácia dotknutých území NATURA 2000

kód / názov územia	*vzdialenosť Projektu od najbližšej hranice CHU (v m)*	*možnosť ovplyvnenia*	*dotknuté územie*
SKUEV0164 Revúca	0	Projekt predpokladá priamy zásah do územia UEV realizáciou Projektu - záber biotopov a biotopov druhov z predmetu ochrany a ovplyvnenie druhov z predmetu ochrany výstupmi Projektu (hluk, emisie, znečistenie).	áno
SKUEV0238 Veľká Fatra	2600	Vzhľadom na vzdialenosť od lokality Projektu je vylúčené priame narušenie biotopov a biotopov druhov v rámci UEV. Vzhľadom na absenciu priamej ekologickej väzby lokality Projektu na predmety ochrany nie je predpoklad nepriameho ovplyvnenia druhov výstupmi Projektu.	nie
SKUEV0197 Salatín	50	Realizáciou Projektu nedôjde k likvidácii a narušeniu biotopov a biotopov druhov z predmetu ochrany v rámci UEV. Vzhľadom na bodový charakter pôsobenia rušivých vplyvov realizácie, nie je predpoklad nepriameho ovplyvnenia druhov z predmetu ochrany (hluk, emisie). Ekologické väzby na biotopy vodných a polovodných druhov z predmetu ochrany UEV nebudú ovplyvnené, znečistenie vody v dôsledku realizácie neovplyvní kvalitu vody v prítokoch Revúcej.	nie
SKUEV1197 Salatín	5000	Vzhľadom na vzdialenosť od lokality Projektu je vylúčené priame narušenie biotopov a biotopov druhov v rámci UEV. Vzhľadom na absenciu priamej ekologickej väzby lokality Projektu na predmety ochrany nie je predpoklad nepriameho ovplyvnenia druhov výstupmi Projektu.	nie
SKUEV4092 Lúky v Trlenskej	3500	Vzhľadom na vzdialenosť od lokality Projektu je vylúčené priame narušenie biotopov a biotopov druhov v rámci UEV. Vzhľadom na absenciu priamej ekologickej väzby	nie

doline		lokality Projektu na predmety ochrany nie je predpoklad nepriameho ovplyvnenia druhov výstupmi Projektu.	
SKUEV0058 Tlstá	5500	Vzhľadom na vzdialenosť od lokality Projektu je vylúčené priame narušenie biotopov a biotopov druhov v rámci UEV. Vzhľadom na absenciu priamej ekologickej väzby lokality Projektu na predmety ochrany nie je predpoklad nepriameho ovplyvnenia druhov výstupmi Projektu.	nie
SKCHVU033 Veľká Fatra	2600	Vzhľadom na vzdialenosť, rozsah a umiestnenie vplyvov Projektu je vylúčené ovplyvnenie hniezdnych teritórií druhov z predmetu ochrany v rámci CHVU. Projekt nespôsobí stratu a narušenie potravných a migračných biotopov vtákov z predmetu ochrany mimo územia CHVU.	nie
SKCHVU018 Nízke Tatry	50	Vzhľadom na rozsah a umiestnenie vplyvov Projektu je vylúčené ovplyvnenie hniezdnych teritórií druhov z predmetu ochrany v rámci CHVU. Projekt nespôsobí stratu a narušenie potravných a migračných biotopov vtákov z predmetu ochrany mimo územia CHVU.	nie

Ako dotknutá lokalita európskej sústavy Natura 2000 bolo identifikované územie európskeho významu SKUEV0238 Revúca.

6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany

Názov územia: **Revúca**
Kód územia: **SKUEV0164**
Rozloha: 35,862 ha
Územie bolo vyhlásené na ochranu:

- biotopov európskeho významu:
  - 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
  - 7220* Penovcové prameniská
  - 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
- druhov európskeho významu:
  - bystruška potočná (*Carabus variolosus*)
  - fúzač alpský (*Rosalia alpina*)
  - fúzač zemolezový (*Pseudogarotina excellens)*
  - spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*)
  - hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*)
  - kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)
  - mlok karpatský (*Triturus montandoni*)
  - vydra riečna (*Lutra lutra*)

Na základe analýzy identifikovaných vplyvov vo vzťahu k biotopom a druhom európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany UEV Revúca, bol identifikovaný možný dopad na jednotlivé biotopy (tab. 3) a druhy (tab. 4).

Dotknuté biotopy európskeho významu boli identifikované na základe vyhodnotenia možného záberu a poškodenia biotopov v dotknutom úseku UEV Revúca. Dotknuté druhy živočíchov európskeho významu boli určené na základe kritérií:

- viazanosť druhu (generačná, topická, trofická, migračná) na časť územia v dosahu predpokladaných vplyvov – výskyt zásadných miest z hľadiska biológie druhu,
- záber biotopu druhu,
- citlivosť druhu na predpokladané výstupy,
- mobilita druhu.

Tab. 2: Možnosť ovplyvnenia biotopov, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0164 Revúca

kód biotopu	*názov biotopu*	*možnosť vplyvu*	*komentár*
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	áno	Biotop sa v dotknutom úseku vyskytuje vo fragmentoch a Projekt spôsobí jeho narušenie. Biotop bude pravdepodobne dotknutý Projektom Most Podsuchá.
7220	Penovcové prameniská	nie	Biotop sa na lokalite Projektu nevyskytuje, Projekt nespôsobí narušenie biotopu v iných častiach UEV. Biotop nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	nie	Biotop sa na lokalite Projektu nevyskytuje, Projekt nespôsobí narušenie biotopu v iných častiach UEV. Biotop nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.

Tab. 3: Možnosť ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0164 Revúca

vedecký názov druhu	*slovenský názov druhu*	*možnosť vplyvu*	*komentár*
Callimorpha quadripunctaria	spriadač kostihojový	nie	Výskytové dáta z dotknutého úseku UEV nie sú pre druh dostupné. Na ploche zásahov spojených s Projektom nebol zistený optimálny výskyt krovitých porastov a rastlín, ktoré druh využíva pri reprodukcii. Potenciálne biotopy v priľahlých úsekoch UEV nebudú realizáciou dotknuté. Druh nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
Carabus variolosus	bystruška potočná	nie	Vzhľadom na ekologické nároky má druh ťažisko svojho výskytu v zachovalejších vyšších horských úsekoch toku v lesných komplexoch. Údaje o výskyte druhu z dotknutého úseku UEV nie sú známe. Projekt nebude spojený s narušením biotopov a ovplyvnením populácie druhu v rámci UEV. Druh nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
Rosalia alpina	fúzač alpský	nie	Na lokalite Projektu nie sú údaje o výskyte druhu a vzhľadom na ekologické nároky tu nie je zastúpený ani optimálny biotop druhu. Biotopy druhu v rámci UEV nebudú narušené. Druh nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
Pseudogarotina excellens	*fúzač zemolezový*	nie	Na lokalite Projektu nie sú údaje o výskyte druhu. Na ploche dotknutej realizáciou Projektu nie je zastúpený optimálny biotop, pri prieskume nebol potvrdený ani výskyt živnej rastliny (*Lonicera* sp.).
Cottus gobio	*hlaváč bieloplutvý*	áno	Vodný tok v dotknutom úseku UEV má charakter biotopu druhu. Aj keď nie sú pre druh výskytové dáta z dotknutého úseku, jeho prítomnosť je pravdepodobná. Druh môže byť dotknutý narušením časti biotopu a dočasným ovplyvnením kvality vody v nižších úsekoch počas realizácie Projektu. Druh sa hodnotí ako dotknutý Projektom Most Podsuchá.
Bombina variegata	kunka žltobruchá	nie	Lokalita Projektu sa nachádza mimo reprodukčného, pobytového a migračného biotopu druhu, k narušeniu biotopov v UEV realizáciou Projektu nedôjde. Druh nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
Triturus montandoni	mlok karpatský	nie	Lokalita Projektu sa nachádza mimo reprodukčného, pobytového a migračného biotopu druhu, k narušeniu biotopov v UEV realizáciou Projektu nedôjde. Druh nebude Projektom Most Podsuchá dotknutý.
Lutra lutra	*vydra riečna*	áno	Projekt môže spôsobiť dočasné a lokálne obmedzenie potravnej migrácie druhu počas realizácie. Druh môže byť nepriaznivo dotknutý rušivými vplyvmi počas realizácie Projektu. Druh sa hodnotí ako dotknutý Projektom Most Podsuchá.

6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany

V rámci identifikácie dotknutých predmetov ochrany SKUEV0164 Revúca v časti 6.1. primeraného hodnotenia boli vyhodnotené ako dotknuté nasledovné biotopy a druhy, ktoré môžu byť potenciálne ovplyvnené vstupmi a výstupmi realizácie Projektu Most Podsuchá a vyžadujú bližšiu analýzu očakávaného vplyvu a jeho významnosti:

Kód a názov biotopu: **6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa**

Ekologické nároky biotopu

Biotop tvoria štyri podjednotky. Prvá zahŕňa vysokobylinné spoločenstvá na nivách v horskom až alpínskom stupni na rôznych geologických podložiach, od zásaditých a neutrálnych až po mierne kyslé. Vzhľad porastov výrazne ovplyvňujú viaceré nápadné druhy. Druhú podjednotku tvoria husté, viacvrstvové príbrežné spoločenstvá s deväťsilmi alebo so štiavcom alpským. Vyskytujú sa na prirodzených, poloprirodzených až zaburinených stanovištiach na brehoch vodných tokov v horských oblastiach, menej na podsvahových prameniskách a v priekopách popri cestách. Tretia podjednotka osídľuje brehy väčších riek, dobre zásobených živinami, najmä v nížinách a pahorkatinách. Porasty sú vzhľadovo veľmi nejednotné, pretože sa v nich strieda viacero dominantných druhov. Sú schopné pomerne rýchlo obsadiť obnažené brehy. Štvrtá podjednotka predstavuje kvetnaté vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviách vodných tokov, v terénnych depresiách a na svahových prameniskách. Porasty sa len občas alebo nepravidelne kosia.

Kvalitatívne a kvantitatívne údaje

V SR sa biotop vyskytuje prevažne v alpskom bioregióne, stav je tu celkovo nevyhovujúci U1, rovnako hodnotený je v panónskom bioregióne. V rámci UEV je biotop identifikovaný na výmere 3,6 ha, ide o alpský bioregión. Stav biotopu v rámci UEV je hodnotený ako priemerný B, relatívna hodnota biotopu ako nepriaznivá C. Reálny výskyt biotopu v UEV je pravdepodobne podstatne vyšší, chýbajú však dáta v systéme.

Výskyt v dotknutom území

Výskytové dáta pre daný úsek UEV nie sú dostupné. Prieskumom bol v nadväzujúcom úseku UEV pod a nad mostom Podsuchá zistený fragmentárny výskyt porastov deväťsilov, ktoré indikujú prítomnosť podjednotky Br6 Brehové porasty deväťsilov. Lokálne sú v úseku toku pod mostom po prúde zastúpené menšie polygóny a krátke línie, najmä na ľavom brehu. V blízkosti mosta, kde budú vykonané trvalé zásahy pri rekonštrukcii (opevnenie koryta), sa súvislé porasty nevyskytujú, na výtokovej časti mosta v pôvodnom kamennom opevnení brehov sa uplatňujú charakteristické druhy v skupinách, resp. na menších plochách. Na vtokovej časti mosta neboli typické druhy na brehoch v dotknutej časti toku zaznamenané.

Pravdepodobné vplyvy a ich významnosť

V etape realizácie Projektu Most Podsuchá dôjde k opevneniu brehov obojstranne pod a nad mostom v celkovej dlžke cca 20 m. K dočasnému odstráneniu vegetácie dôjde aj úpravou konfigurácie brehu v napojení na existujúce prirodzené koryto. V súvislosti s tým dôjde v úseku po prúde k likvidácii a narušeniu biotopu Br6, ktorý sa tu vyskytuje v malých fragmentoch, na celkovej odhadovanej ploche do 10 m^2. Obnova biotopu v úseku úpravy koryta je vylúčená, obnova je možná v priestore dočasných úprav brehov.

V dotknutom úseku nad a pod mostom nie sú dostupné údaje o výskyte inváznych druhov rastlín. Ani prieskumom brehov v tomto úseku toku a okolia priľahlého úseku cesty I/59 nebola ich prítomnosť zaznamenaná. Priame riziko prenosu inváznych rastlín do

nižšieho úseku toku splachom pri prácach v koryte a zásahoch do brehov nehrozí, nie je vylúčená možnosť prenosu pri preprave z iných lokalít mimo UEV. Ohrozenie kvality biotopu 6430 v nadväzujúcich úsekoch toku šírením neofytov je nepravdepodobné.

Počas realizácie prác v toku dôjde aj k zakaľovaniu vody zvírením častíc dna prípadne splachom zeminy z brehov, ktoré sa rozšíri aj do nižších úsekov toku. Potenciálna je aj možnosť havarijného rizika úniku ropných látok do vodného prostredia. Nepredpokladá sa poškodenie a trvalý vplyv reálneho a potenciálneho znečistenia vody na brehové biotopy.

Celková trvalá a dočasná strata plochy biotopu predstavuje cca 0,028 % výmery biotopu v UEV, čo spĺňa kritériá pre mierne významný negatívny vplyv v zmysle metodiky.

Prevádzka Projektu Most Podsuchá po ukončení rekonštrukcie sa nebude vstupmi a výstupmi líšiť od súčasného stavu, vplyvy na biotop sa nepredpokladajú.

Tab. 4: Kvantifikácia vplyvov na biotop 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa v SKUEV0164 Revúca

Celková veľkosť biotopu v SR	ALP 1987 ha
Plocha biotopu v dotknutom ÚEV	3,59 ha
Plocha ovplyvneného biotopu v dotknutom UEV	0,001 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu v SR	0,00005 %
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu v dotknutom ÚEV	0,028 %
Kumulatívna strata biotopu v dotknutom UEV	0,001 ha

Výsledný vplyv Projektu na biotop 6430 je hodnotený ako mierne negatívny vplyv (- 1) z dôvodu málo významnej straty plochy biotopu Br6 *Brehové porasty deväťsilov*.

Vplyvy na ciele ochrany biotopu

Cieľ ochrany pre biotop je všeobecne definovaný ako nutné udržanie stavu biotopu v území so strednou prioritou. Podľa podkladu ŠOP SR (ŠOP SR, 2022), ktorým boli určené podrobné ciele ochrany pre biotop 6430 v UEV Revúca, sú tieto určené len pre podjednotku Lk5 *Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach*, ktorá sa na lokalite Projektu Most Podsuchá nevyskytuje a je vylúčená možnosť nepriameho ovplyvnenia výmery, štruktúry a charakteristického zloženia biotopu Lk5 v iných úsekoch UEV vplyvom rekonštrukcie mosta. V prípade podjednotky Br6, ktorý bol zistený v dotknutom úseku, nie sú ciele ochrany v rámci UEV Revúca konkretizované. Vzhľadom na nepatrnú bodovú stratu biotopu Br6 v mieste Projektu a priaznivé rozšírenie biotopu v rámci územia UEV možno zhoršenie stavu pre túto podjednotku vylúčiť.

Slovenský názov: **hlaváč bieloplutvý**
Vedecký názov: *Cottus gobio*

Ekologické nároky druhu

Reofilný druh, obýva plytšie úseky na konci horskej a podhorskej zóny tokov s kamenistým dnom, chladnou vodou a dobrým okysličením, indikátor kvality vody v toku. Patrí medzi nešpecifikované mäsožravce, živí sa bentickými organizmami, reprodukciou je speleofil a hniezdič, podniká len krátke lokálne migrácie.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje

Druh obýva väčšinu Európy. Je rozšírený v horskej a podhorskej zóne Slovenska, v minulosti bežne rozšírený, v súčasnosti vzácnejší druh. V rámci alpského bioregiónu sa početnosť odhaduje na 10000 až 50000 jedincov. Ohrozujúcim faktorom v minulosti bolo znečistenie tokov a predačný tlak, stav ochrany druhu na bioregióne sa uvádza priaznivý FV. Početnosť druhu v rámci UEV Revúca nie je známa, odhaduje sa na desiatky jedincov, skutočný stav je však pravdepodobne vyšší. Celkový stav druhu je hodnotený

ako priemerný B. Limitujúcim faktorom pre druh v UEV je existencia nepriechodných bariér medzi tokom Revúcej a Váhu, ktorá neohrozuje lokálnu migráciu druhu, ale obmedzuje prepojenie prirodzených populácií a ich genofondu.

Výskyt v dotknutom území

Pre výskyt druhu v rámci UEV vrátane dotknutého úseku sú k dispozícii obmedzené dáta. Jeho prítomnosť v toku však možno potvrdiť vzhľadom na optimálne podmienky reprodukčného, topického a potravného biotopu (chladná, čistá, okysličená voda, prirodzené koryto s členitým kamenitým dnom). Vhodný biotop má druh aj v úseku mosta Podsuchá, a to v prirodzených úsekoch pod a nad mostom, v podmostí v mieste súčasného spevnenia dna nie sú podmienky biotopu vyhovujúce.

Pravdepodobné vplyvy a ich významnosť

Vzhľadom na ekologické nároky druhu možno považovať dotknutý úsek toku za jeho biotop. V dôsledku realizácie úpravy koryta tak dôjde k trvalej likvidácii biotopu v rozsahu spevnenia dna, t. j. celkovo na ploche cca 580 m^2 v celkovej dĺžke toku 34 m (vrátane cca 15 m úseku existujúcej úpravy dna pod mostom). Počet priamo ovplyvnených jedincov je možné odvodiť len z početnosti druhu uvádzanej v SDF v dĺžke celého UEV (cca 14 km) v pomere k dĺžke predpokladanej novej úpravy koryta (spolu cca 20 m), čo je štatisticky do 0,2 jedinca. S ohľadom na nedostatok dát možno predpokladať reálny výskyt 0 až jednotky jedincov v dotknutom úseku. Hodnotí sa teda strata reálneho/potenciálneho biotopu bez ohľadu na skutočnú početnosť druhu v danom úseku, ktorá predstavuje cca 0,1 % z celej dĺžky toku v rámci UEV.

Navrhované betónové prahy na začiatku a na konci úpravy dna budú zapustené na úroveň súčasného dna a nevytvoria v koryte priečnu prekážku.

Práce na spodnej stavbe mosta budú prebiehať v suchých jamách bez obmedzenia prietokov v koryte a čerpania vody, zúži sa len profil koryta v mieste stavby. Prietokové pomery v tomto aj v nižšom úseku biotopu ostanú zachované.

Dočasný krátkodobý negatívny vplyv na jedince v úseku staveniska a pod ním bude mať zakaľovanie vody zemnými časticami, ktoré zapríčiní odhumusovanie dna pred úpravou a pohyb strojov v koryte. Vzhľadom na nároky druhu na kvalitu vody je ako vplyv relevantné aj riziko potenciálneho havarijného úniku ropných látok v prípade mimoriadnej situácie.

Prevádzka Projektu Most Podsuchá po ukončení rekonštrukcie sa nebude vstupmi a výstupmi líšiť od súčasného stavu, prevádzkové vplyvy na biotop druhu sa nepredpokladajú.

Tab. 5: Kvantifikácia vplyvov na druh hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio) v SKUEV0164 Revúca

Celková veľkosť populácie druhu v SR	ALP 10000 – 50000 jedincov PAN 10000 – 50000 jedincov
Veľkosť populácie druhu v dotknutom ÚEV	1 - 100 jedincov
Počet ovplyvnených jedincov	0 – 1 jedincov
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	≤ 0,002%
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v dotknutom ÚEV	≤ 0,2%
Kumulatívna strata druhu alebo jeho biotopu v dotknutom UEV	0,020 km toku

Výsledný vplyv na druh hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) sa hodnotí ako mierne negatívny vplyv (- 1) z dôvodu straty časti biotopu a dočasného a krátkodobého negatívneho ovplyvnenia druhu zakaľovaním vody.

Vplyvy na ciele ochrany druhu

Cieľom ochrany druhu hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio)* v rámci UEV Revúca je zlepšenie stavu za splnenia atribútov, ktoré sú uvedené v tab. č. 6:

Tab. 6: Vyhodnotenie vplyvu na ciele ochrany druhu hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio) v SKUEV0164 Revúca

Parameter	*Merateľnosť*	*Cieľová hodnota*	*Doplnkové informácie*	*Popis vplyvu*
Veľkosť populácie	Relatívna početnosť druhu na 100 m monitorovaného úseku toku	Min. 2	Udržiavané zastúpenie jedincov na monitorovaný úsek. Je potrebný opakovaný monitoring stavu populácie druhu, ktorej veľkosť je odhadovaná na 1 až 100 jedincov	Nie je predpoklad zníženia početnosti druhu rekonštrukciou mosta, veľkosť populácie nebude ovplyvnená.
Zastúpenie vhodných mikro a mezohabitatov v hodnotenom úseku toku	% na 1 km toku	> 70	Jedná sa o reofilný bentický druh, obývajúci horské až podhorské toky s členitým balvanitým dnom a chladnou vodou bohatou na obsah kyslíka. Ukrýva sa pod väčšími balvanmi.	Nové spevnenie dna v celkovej dĺžke cca 20 m t.j. 0,1 % z dĺžky UEV neohrozí dosiahnutie cieľovej hodnoty.
Podiel prirodzených úkrytov v toku na dĺžku vodného útvaru	% na 1 km toku	> 5	Prítomnosť prirodzených úkrytov (napr. padnuté stromy, mŕtve drevo, submerzné korene, podmyté brehy) v toku je dôležitá pre zabezpečenie dostatočného množstva úkrytov pre dospelce i juvenilné jedince druhu, ako aj dostupnej potravy (makrozoobentos, larvy vodného hmyzu a pod.).	Prítomnosť prirodzených úkrytov na brehoch bude trvalo obmedzená v úseku úpravy brehov cca 20 m, t.j. cca 0,1 % dĺžky UEV, čo neohrozí dosiahnutie cieľovej hodnoty.
Pokryvnosť stromovej vegetácie na brehoch	%	≥ 80	Druh uprednostňuje stromami zatienené prírode blízke úseky podhorských riek. Stromová brehová vegetácia slúži ako ochranná clona pred nadmerným prehrievaním vody.	Plošná likvidácia stromovej vegetácie v línii úpravy brehov sa nepredpokladá, Projekt nemá vplyv na dosiahnutie cieľa.
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMU)	vyhovujúce	Druh je citlivý na znečistenie a pomerne náročný na kvalitu vody, z hľadiska teploty, obsahu kyslíka, chemických i biologických ukazovateľov. V zmysle výsledkov sledovani stavu kvality vody v toku Váhu sa vyžaduje zachovanie stavu vyhovujúce v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=kvalita_povrchovych_vod).	Práce v koryte toku spôsobia dočasné zakaľovanie vody v úseku mosta a pod ním. Trvalé zhoršenie kvality vody po ukončení realizácie je vylúčené, dosiahnutie cieľa nebude ovplyvnené.
Pozdĺžna kontinuita toku (eliminácia narušenia pozdĺžnej kontinuity)	Počet spriechodnených migračných prekážok	min. 2 čiastočne spriechodnené prekážky	Na rieke Revúca je v súčasnosti identifikovaných 6 migračných prekážok	Rekonštrukciou mosta nevznikne migračná bariéra, pozdĺžna kontinuita toku nebude narušená. Počas realizácie bude

				priechodnosť zabezpečená v zúženom profile koryta. Dosiahnutie cieľa nebude ovplyvnené.
Dominancia nepôvodných a inváznych druhov rýb v ichtyocenóze	%	0-1 %	Minimálne zastúpenie nepôvodných druhov rýb. Je potrebné monitorovať výskyt nepôvodných druhov, ako aj ich vplyv na ichtyocenózu.	Rekonštrukcia mosta nemá žiadny vplyv na zastúpenie nepôvodných druhov v toku, dosiahnutie cieľovej hodnoty neovplyvní.

Projekt Most Podsuchá nebude mať vplyv na dosiahnutie cieľov ochrany druhu hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) v rámci SKUEV0164 Revúca.

Slovenský názov: **vydra riečna**
Vedecký názov: *Lutra lutra*

Ekologické nároky druhu

Vydra je semiakvatický druh, obýva tečúce aj stojaté vody. Nory buduje v strmších brehoch s bylinnou alebo drevinnou vegetáciou. Troficky je vrcholovým predátorom, je to mäsožravá šelma, v jej potrave dominujú ryby, menej obojživelníky, drobné cicavce a vtáky, hmyz.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje

Druh je rozšírený takmer v celej Európe a Ázii. V SR sa vyskytuje takmer na celom území s výnimkou časti juhozápadu a juhovýchodu. Početnosť v SR sa odhaduje v alpskom bioregióne na 1000 – 1500 jedincov, v panónskom na 100 – 200 jedincov.

Kvalita populácie druhu, biotopu druhu a celkový stav ochrany v rámci SR sú vyhodnotené ako nevyhovujúce (U1). Dôvodom sú pretrvávajúce negatívne vplyvy (zásahy do korýt a brehových porastov, vznik migračných bariér, rušivé vplyvy). V rámci UEV sa uvádza výskyt 1 – 5 jedincov. Celkový stav druhu v UEV je hodnotený ako priaznivý A. Abundancia populácie sa odhaduje na 4 – 6 jedincov na 100 ha. Ako cieľ ochrany sa uvádza nutné zlepšenie stavu v území.

Výskyt v dotknutom území

Vydra je v povodí Revúcej stálym druhom, osídľuje hlavný tok aj prítoky. Napriek nedostatku výskytových dát v systéme, je výskyt v území potvrdený. V dotknutom úseku Podsuchej využíva tok v rámci potravnej migrácie. Prieskumom brehov v dotknutom úseku pod a nad mostom nebol potvrdený optimálny reprodukčný biotop. Pobytové znaky vydry riečnej (trus, stopy) v priestore podmostia neboli v čase prieskumu pozorované.

Pravdepodobné vplyvy a ich významnosť

V čase realizácie stavby dôjde k zásahu do potravného biotopu druhu, stavenisko prechodne obmedzí využitie úseku pre obživu a potravnú migráciu. Pri prácach na spodnej stavbe bude obmedzená priechodnosť vydry podmostím, súčasne sa predpokladá sústredené pôsobenie rušivých vplyvov stavebných strojov a dopravy v tomto úseku. V dôsledku toho je možné ,že vydra bude prekonávať tento úsek mimo toku, pričom bude križovať cestu I/59, resp. stavenisko na ceste. Dočasne sa tak môže zvýšiť existujúce riziko mortality v dotknutom úseku následkom stretu so stavebnou

dopravou. Vzhľadom na podstatné spomalenie dopravy na ceste I/59 v dôsledku obmedzení počas rekonštrukcie (jeden jazdný pruh, striedanie smerov, svetelná signalizácia), nie je pravdepodobnosť kolízií vydry s dopravou na ceste I/59 vysoká. Obmedzenie migrácie vydry sa predpokladá ako dočasné a krátkodobé. V čase, keď nebudú vykonávané práce v podmostí a v koryte toku, napr. v noci, možno predpokladať, že cesta profilom mosta bude priechodná pre jedince druhu aj v období trvania rekonštrukcie. Potravná ponuka vydry a jej dostupnosť v nižšom a vyššom úseku sa nezhorší.

Zakaľovanie vody pod stavbou kvalitu biotopu druhu zhorší len krátkodobo, dočasne bude pôsobiť aj riziko prípadného mimoriadneho znečistenia vody.

Obdobie prevádzky Projektu Most Podsuchá bude porovnateľné so súčasným stavom pred rekonštrukciou. Úprava dna a brehov pod mostom, pred a za ním neznemožní využitie tohto úseku pre lov po ukončení rekonštrukcie mosta, trvalá strata potravného biotopu sa nepredpokladá. Kamenná dlažba a navrhovaný sklon brehov umožní pohyb vydry po oboch brehoch. V podmostí bude pri bežných prietokoch zachovaná suchá cesta popri oboch pilieroch, priechodnosť mosta sa pre druh oproti súčasnosti nezhorší.

Tab. 7: Kvantifikácia vplyvov Projektu na druh vydra riečna (Lutra lutra) v SKUEV0164 Revúca

Celková veľkosť populácie druhu v SR	ALP 1000 – 1500 jedincov PAN 100 – 200 jedincov
Veľkosť populácie druhu v dotknutom ÚEV	1 - 5 jedincov
Počet ovplyvnených jedincov*	0 – 1 jedincov
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	≤ 0,1 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v dotknutom UEV*	≤ 20 %*
Kumulatívna strata druhu alebo jeho biotopu v dotknutom UEV	0

**dočasný vplyv charakteru potenciálneho rizika*

Výsledný vplyv Projektu na druh vydra riečna (*Lutra lutra*) je hodnotený ako mierne negatívny vplyv (- 1) z dôvodu dočasného obmedzenia potravnej migrácie druhu a možného rizika kolízií s dopravou počas realizácie.

Vplyvy na ciele ochrany druhu

Cieľom ochrany druhu vydra riečna (*Lutra lutra)* v rámci SKUEV0164 Revúca je zlepšenie stavu za splnenia atribútov, ktoré sú uvedené v tab. č. 8.

Tab. 8: *Vyhodnotenie vplyvu na ciele ochrany druhu* vydra riečna (*Lutra lutra) SKUEV0164 Revúca*

Parameter	*Merateľnosť*	*Cieľová hodnota*	*Doplnkové informácie*	*Popis vplyvu*
Kvalita populácie	Počet jedincov (cez evidenciu pobytových znakov)	Viac ako 3 zaznamenané pobytové znaky na 1 km úseku toku	Podľa dostupných údajov je veľkosť populácie v území 5 jedincov	Nie je predpoklad zníženia početnosti druhu rekonštrukciou mosta, veľkosť populácie nebude ovplyvnená.
Biotop druhu	Počet km úseku vodného toku s výskytom biotopu druhu	min. 13 km	Lokalita poskytuje pomerne vhodné podmienky a bohato štruktúrované brehové porasty na celom území ÚEV pre úkrytové a rozmnožovacie možnosti.	Nové spevnenie brehov v celkovej dĺžke cca 20 m t.j. 0,1 % z dĺžky UEV neohrozí dosiahnutie cieľovej hodnoty.

Migrácia	Počet uhynutých jedincov na cestách/rok	max. 1/rok	Umožnená migrácia druhu, bez zaznamenaných úhynov na cestných komunikáciách v okolí. V súčasnosti je evidovaných ročne približne 1 úhynov.	Rekonštrukciou mosta nevznikne migračná bariéra, prechod vydry podmostím bude zachovaný obojstranne. Dočasné riziko úhynov počas realizácie vzhľadom na dĺžku trvania a obmedzenie premávky neohrozí dosiahnutie cieľa.
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMU)	vyhovujúce	Vyžaduje sa zachovanie stavu vyhovujúceho v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd – čo umožní aj dostatočný výskyt rýb ako potravy druhu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=kvalita_povrchovych_vod).	Práce v koryte toku spôsobia dočasné zakaľovanie vody v úseku mosta a pod ním. Trvalé zhoršenie kvality vody po ukončení realizácie je vylúčené, dosiahnutie cieľa nebude ovplyvnené.

Projekt Most Podsuchá nebude mať vplyv na dosiahnutie cieľov ochrany druhu vydra riečna (*Lutra lutra*) v SKUEV0164 Revúca.

6.3. Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov

Projekt Most Podsuchá rieši rekonštrukciu mosta na ceste I/59, ktorý križuje vodný tok Revúca. Pre potreby hodnotenia kumulatívnych vplyvov na dotknuté územie UEV Revúca, sú podstatné v prvom rade iné projekty, ktoré sú situované v rovnakom priestore, t. j. na ceste I/59 v súbehu s riekou Revúca. Aktuálne ide o nasledovné projekty:

„Modernizácia vybraných úsekov ciest I. triedy, 2. etapa v ZA a TN kraji – Rekonštrukcia cesty I/59 Liptovská Osada – Ružomberok“

Predmetom projektu je rekonštrukcia cesty I/59 v cca 7 km úseku, ktorý prebieha v súbehu s vodným tokom Revúca, resp. ho križuje. Súčasťou je aj rekonštrukcia mosta 051 ponad Revúcu, troch mostov ponad jej prítoky a oprava priepustov. Činnosť bola predmetom Oznámenia o zmene podľa zákona 24/2006 v r. 2021. V oznámení nie sú vpylvy na UEV Revúca riešené. Rozhodnutie č. OU-RK-OSZP-2021/002103-017 zo dňa 23.6.2021, ktorým Okresný úrad Ružomberok rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona, takisto neobsahuje žiadne bližšie informácie o vplyve na predmety ochrany UEV Revúca ani požiadavky na vykonanie hodnotení vplyvu.

„Modernizácia vybraných úsekov ciest I. triedy, 2. etapa v ZA a TN kraji – Rekonštrukcia cesty I/59 Liptovská Osada – Korytnica“

Rozhodnutie č. OU-RK-OSZP-2021/000141-017 zo dňa 19.4.2021, ktorým Okresný úrad Ružomberok rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona 24/2006, takisto neobsahuje žiadne bližšie informácie o vplyve na predmety ochrany UEV Revúca ani požiadavky na vykonanie hodnotení vplyvu.

„I/59 Liptovská Osada – most 052“

Predmetom je rekonštrukcia mosta v Liptovskej Osade. Oznámenie o zmene nehodnotí vplyvy na UEV Revúca. Rozhodnutie č. OU-RK-OSZP-2021/001687-012 zo dňa 1.4. 2021, ktorým bolo ukončené zisťovacie konanie, neuvádza vplyvy na UEV Revúca ani nepožaduje ďalšie hodnotenia.

„I/59 Biely Potok – most 057“

Projekt bol predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. NR SR č. 24/2006 Z.z. v r. 2021. V zámere nebol vyhodnotený vplyv na UEV Revúca. V rozhodnutí zo zisťovacieho konania č. OU-RK-OSZP-2021/006846-027 zo dňa 20. 12. 2021, ktorým okresný úrad Ružomberok rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude

posudzovať podľa zákona 24/2006, opatrením bolo uložené, aby možné vplyvy na UEV Revúca a návrh opatrení na zmiernenie vplyvov boli riešené v projektovej dokumentácii.

Z dostupných zdrojov k vyššie uvedeným projektom vyplýva, že u žiadneho z nich nebolo vykonané primerané hodnotenie vplyvov na UEV Revúca a v procese posudzovania nebol identifikovaný vplyv na predmety ochrany, takže nie je možné kvantifikovať možnú kumuláciu vplyvov s predloženým Projektom Most Podsuchá. Z charakteru a technického riešenia jednotlivých stavieb sa dá usudzovať, že rekonštrukcie môžu byť spojené s lokálnym a dočasným ovplyvnením niektorých druhov z predmetu ochrany (*Cottus gobio, Lutra lutra*). Je reálny predpoklad, že rekonštrukcia úsekov I/59 a súvisiacich mostných objektov nebude prebiehať v rovnakom čase ako rekonštrukcia mosta 054, ktorá je predmetom tohto primeraného hodnotenia. Časovo zhodné súbežné pôsobenie dočasných vplyvov u dotknutých predmetov ochrany (*Lutra lutra, Cottus gobio*), ktoré by sa mohli kumulovať, sa teda neočakáva.

V štádiu posudzovania je projekt *„Rýchlostná cesta R1, úsek Korytnica – Ružomberok“,* pre ktorý bolo rozhodnutím MŽP SR č.6095/2016-1.7/ml zo dňa 11. 7. 2016 určené ďalšie posudzovanie v zmysle zákona 24/2006. Súčasťou rozsahu hodnotenia je aj požiadavka na spracovanie primeraného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000. Výsledky t. č. nie sú známe. V čase prípadnej realizácie projektu R1, bude rekonštrukcia mosta 052 ukončená a hodnotenie kumulácie s potenciálnym budúcim projektom aktuálne nie je relevantné.

Za relevantný pre posúdenie kumulácie vplyvov možno považovať *Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu, aktualizácia, MŽP SR 2020*, konkrétne návrh opatrení na elimináciu významného hydromorfologického narušenia riek a biotopov (príloha č. 8.4). Na rieke Revúca (v rámci UEV aj mimo) je evidovaných 6 migračných bariér (MVE, odbery vody), ktoré v súčasnosti ovplyvňujú biologickú priechodnosť pre ryby vrátane možnosti prepojenia genofondu populácií neťažného druhu *Cottus gobio* ako predmetu ochrany UEV Revúca, a to v rámci UEV aj širšieho vodného ekosystému (Váh). V súčasnosti je ukončená príprava realizácie spriechodnenia na dvoch stupňoch v správe SVP š.p.. Ide o trvalé zlepšenie podmienok pozdĺžnej spojitosti toku pre druh *Cottus gobio* a ďalšie druhy rýb, ktoré tvoria potravnú bázu druhu *Lutra lutra*.

Strategický dokument *Aktualizácia Koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov v SR do r. 2030* neuvádza na toku Revúcej žiadne profily s využiteľným hydroenergetickým potenciálom pre využitie formou MVE. Kumulatívny vplyv sa nepredpokladá.

Podľa dostupných zdrojov nie sú v platných územných plánoch obcí, do územia ktorých zasahuje UEV Revúca, zahrnuté zámery a projekty, ktoré by mohli mať relevantný vplyv na predmety ochrany UEV Revúca s možnou kumuláciou vplyvu s predloženým Projektom Most Podsuchá.

7. Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu sústavy Natura 2000

Na základe vykonaného primeraného hodnotenia bol vyhodnotený mierne negatívny vplyv na biotop európskeho významu 6430 *Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa* a druhy európskeho významu hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) a vydra riečna (*Lutra lutra*) z predmetu ochrany dotknutého územia európskeho významu SKUEV0164 Revúca. U žiadneho predmetu ochrany nebol vyhodnotený významný negatívny vplyv. Neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by boli rizikom pre dosiahnutie určených cieľov ochrany pre územie SKUEV0164 Revúca.

Na základe výsledkov primeraného hodnotenia možno konštatovať, že *Projekt Most Podsuchá nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu dotknutého územia európskeho významu SKUEV0164 Revúca z hľadiska cieľov jeho ochrany. Projekt Most*

Podsuchá nebude mať významný negatívny vplyv na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000.

8. Návrh zmierňujúcich opatrení

Nevyhnutné sprievodné negatívne vplyvy počas realizácie prác (produkcia hluku, emisií, prašnosti, zakaľovanie vody, riziko havarijného úniku znečisťujúcich látok a i.) budú obmedzené dodržiavaním organizačných, technických a technologických opatrení, ktoré sú štandardne súčasťou projektovej dokumentácie alebo vyplývajú z uplatnenia príslušných právnych noriem, a rešpektovaním harmonogramu výstavby za účelom obmedzenia dĺžky pôsobenia.

Nad rámec uvedeného sa na zmiernenie identifikovaného mierne negatívneho vplyvu na dotknuté predmety ochrany odporúčajú nasledovné opatrenia:

- zemné práce v koryte toku vykonať mimo hlavného obdobia neresu dotknutého druhu hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) a iných druhov rýb, ktoré tvoria potravu vydry riečnej, t.j. mimo obdobia marec – máj;
- zachovať, resp. zabezpečiť dočasný suchý prechod podmostím počas tých rekonštrukčných prác, ktoré to umožňujú (horná stavba mosta, úprava cesty) až do času konečných úprav profilu koryta pod mostom pre umožnenie prechodu vydry pozdĺž toku v čo najdlhšom období aj počas realizácie;
- zabezpečiť presné vymedzenie staveniska a prístupu pre práce v koryte toku za účelom obmedzenia poškodenia biotopov;
- zabezpečiť zachovanie a ochranu drevín v línii nad navrhovanou úpravou brehov;
- počas stavby monitorovať prípadný výskyt inváznych druhov rastlín na stavenisku a v okolí, v prípade potreby vykonať opatrenia proti šíreniu.

Pre obdobie prevádzky Projektu Most Podsuchá po ukončení rekonštrukcie sa opatrenia nenavrhujú, v tomto období neboli identifikované negatívne vplyvy na predmety ochrany.

9. Záver

Na základe hodnotení vykonaných týmto primeraným hodnotením možno konštatovať, že ***Projekt „I/59 Podsuchá – most 054“ nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000***, a to samostatne ani v kombinácii s inými projektmi a plánmi v dotknutom území.

10. Použité zdroje údajov

- I/59 Podsuchá – most 054, dokumentácia pre stavebné povolenie, Structing, s.r.o., Kysucké Nové Mesto, 05/2021
- Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike, aktualizácia 2016, Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 2016
- Janák, M., Černecký, J., Saxa, A., (eds.), 2020 Monitoring živočíchov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky 2013 - 2018. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 109 s.
- Šefferová Stanová V., Galvánková, J., Rizman, I., (eds.), 2015 Monitoring rastlín a biotopov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky 2013 - 2015. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 300 s.
- Urban, P., Kadlečík, J. 2001: Program záchrany chráneného ohrozeného druhu vydra riečna *Lutra lutra* (Linnaeus, 1758). ŠOP SR, Banská Bystrica, 20 pp.

- Urban P., Kadlečík J., Topercer J., Kadlečíková Z. & Hájková P. 2011. Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) na Slovensku. Rozšírenie, biológia, ohrozenie a ochrana. Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica 165 pp.
- Urban, P. 2012: Mapovanie vydry riečnej na Slovensku. Bulletin Vydra, 15: 9 – 21.
- Stanová V., Valachovič M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 p.
- Viceníková, A., Polák, P. (eds.), 2005: Európsky významné biotopy na Slovensku. ŠOP SR, Banská Bystrica, 151 s.
- Ambróz, L. (eds.), 2011: Atlas druhov európskeho významu pre územia Natura 2000 na Slovensku. Liptovský Mikuláš: Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, 520 s.
- Polák, P., Saxa, A. (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- Ciele ochrany pre biotopy a druhy v SKUEV0164 Revúca, Štátna ochrana prírody SR, jún 2022
- Smernica Rady č. 92/43/ES o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Uznesenie vlády č. 577/2011, ktorým sa schvaľuje návrh aktualizácie národného zoznamu území európskeho významu
- Komplexný informačný a monitorovací systém Štátnej ochrany prírody SR, Banská Bystrica, 2022, dostupný na http://www.biomonitoring.sk/
- mapový portál Štátnej ochrany prírody SR, 2022 dostupný na http://maps.sopsr.sk/mapy/map.html
- Ciele ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu dostupné na http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=5&lang=sk;
- Štandardný dátový formulár pre územia NATURA 2000 dostupný na http://www.sopsr.sk/natura/
- Natura 2000 Standard Data Form dostupný na https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site
- Výskyt inváznych druhov rastlín, 2022 dostupný na http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php;
- http://geo.enviroportal.sk/;
- informačný systém EIA/SEA, 2022 dostupný na http://www.enviroportal.sk/sk/eia;
- Modernizácia vybraných úsekov ciest I. triedy, 2. etapa v ZA a TN kraji – Rekonštrukcia cesty I/59 Liptovská Osada – Ružomberok, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, MARETTA projekt s.r.o. Dolný Kubín, 05/2021;
- Modernizácia vybraných úsekov ciest I. triedy, 2. etapa v ZA a TN kraji – Rekonštrukcia cesty I/59 Liptovská Osada – Korytnica, zámer navrhovanej činnosti, ENEX consulting, s.r.o., Trenčín, 01/2021;
- I/59 Biely Potok – most 057, zámer navrhovanej činnosti, ENEX consulting, s.r.o., Trenčín, 08/2021;
- I/59 Biely Potok – most 052, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ISPO spol. s r.o., Prešov, 12/2020;
- Rozhodnutie Okresného úradu Ružomberok č. OU-RK-OSZP-2021/002103-017 zo dňa 23.6.2021;

- Rozhodnutie Okresného úradu Ružomberok č. OU-RK-OSZP-2021/000141-017 zo dňa 19.4.2021
- Rozhodnutie Okresného úradu Ružomberok č. OU-RK-OSZP-2021/006846-027 zo dňa 20.12.2021;
- Rozhodnutie MŽP SR č. 6095/2016-1.7/ml zo dňa 11.7.2016;
- Aktualizácia koncepcie hydroenergetického potenciálu vodných tokov v SR do r. 2030, MŽP SR, 2015
- Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu, aktualizácia, 2020

11. Prílohy

- Celková situácia Projektu Most Podsuchá v rámci sústavy Natura 2000
- Situácia Projektu Most Podsuchá v rámci dotknutého územia SKUEV0164 Revúca
- Pôdorys úpravy koryta (prevzaté z DSP, Structing, s.r.o., 2022)
- Priečny rez úpravy koryta (prevzaté z DSP, Structing, s.r.o., 2022)

Spracoval:
RNDr. Mária Zuskinová
034 95 Likavka 276

Likavka, jún 2022

P R Í L O H Y

Umiestnenie lokality projektu "I/59 Podsuchá - most 054"
vo vzťahu k chráneným územiam Natura 2000

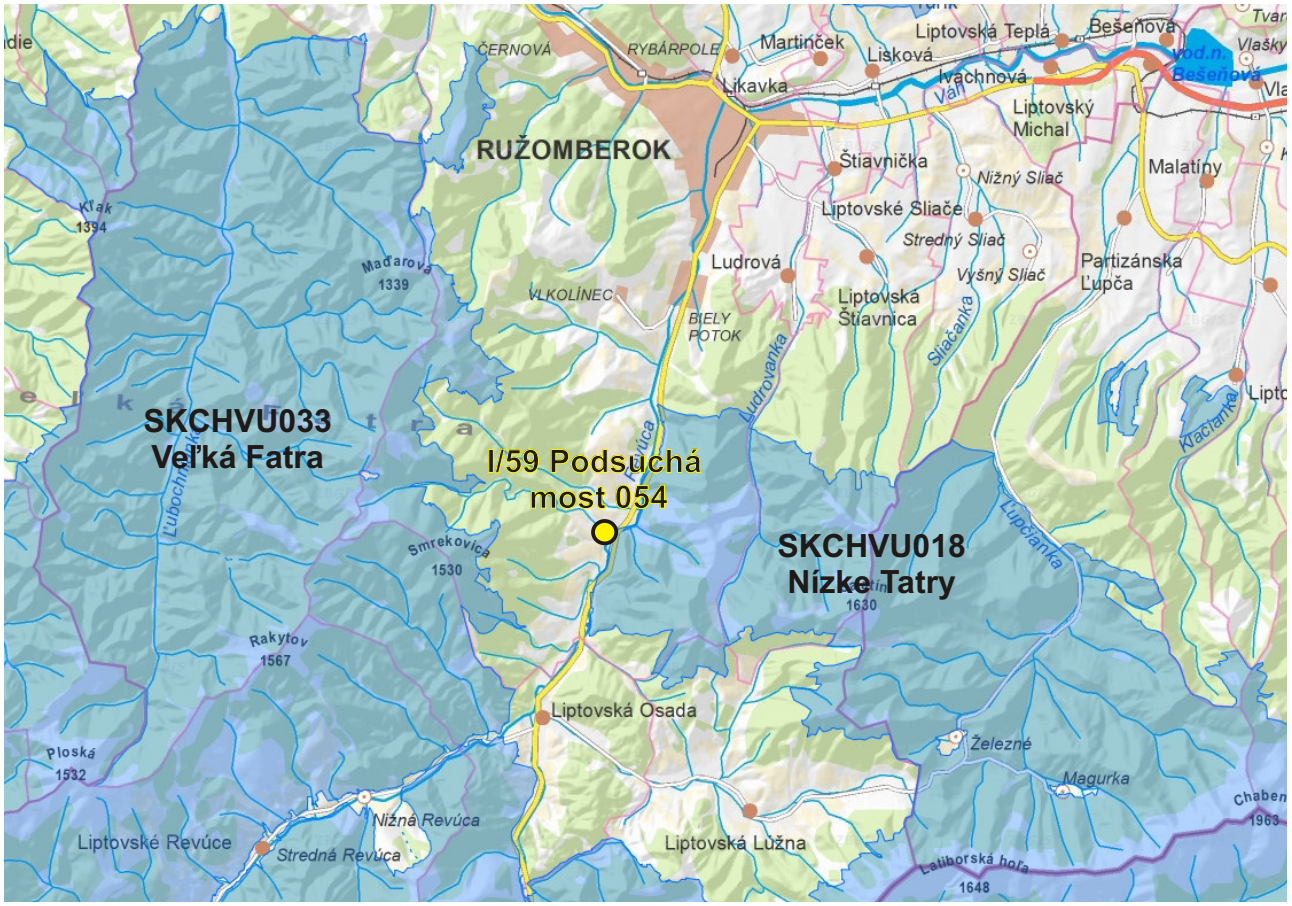

Zdroj: http://webgis.biomonitoring.sk/

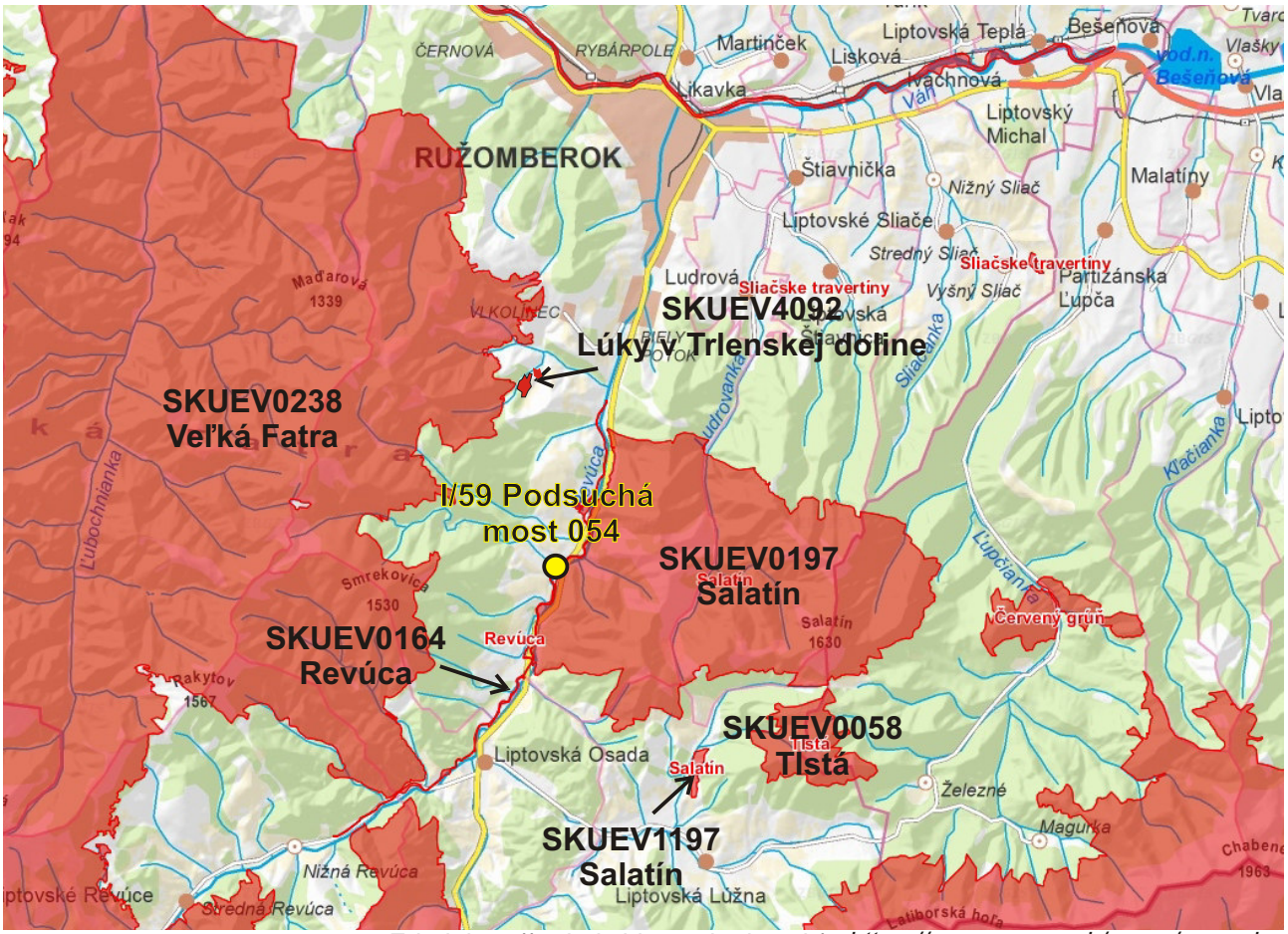

Zdroj: http://webgis.biomonitoring.sk/ https://maps.sopsr.sk/mapy/map.php

Umiestnenie lokality projektu "I/59 Podsuchá - most 054"
v rámci dotknutého územia SKUEV0164 Revúca

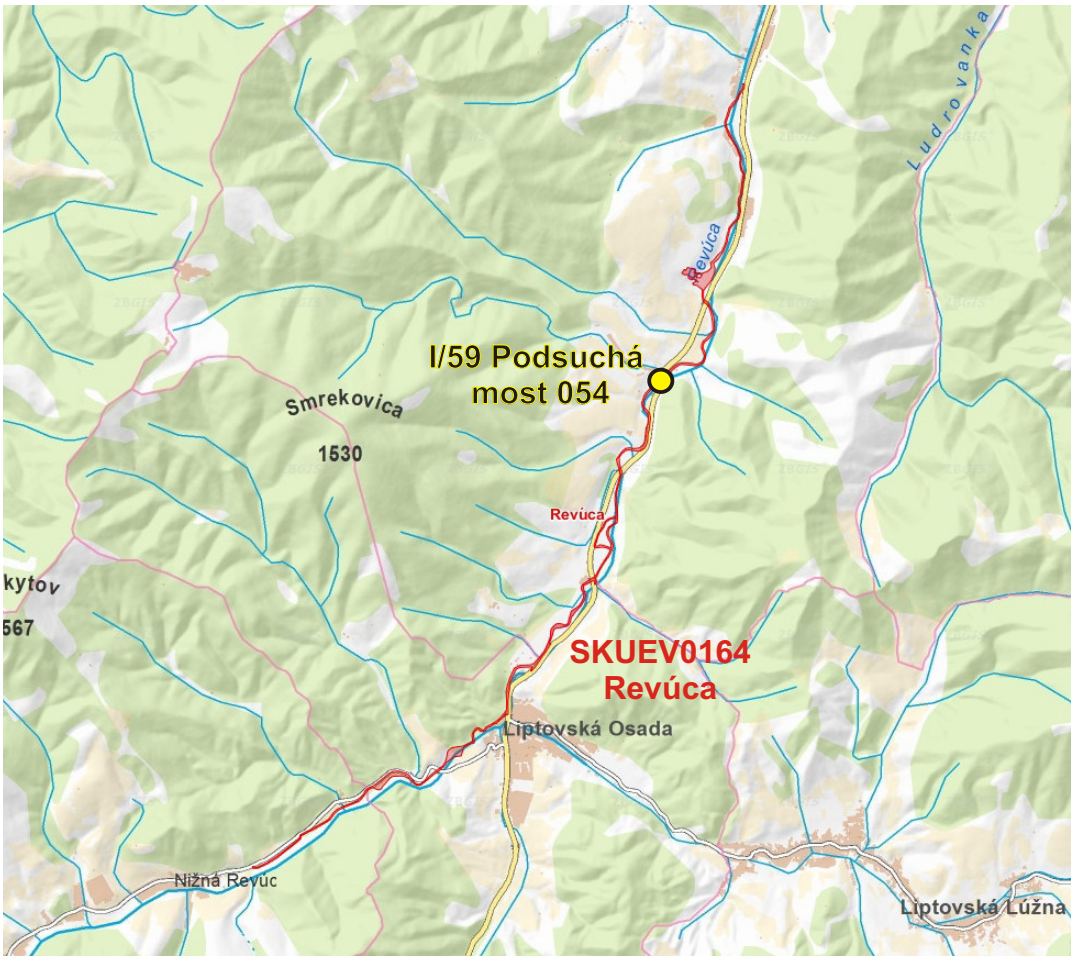

Zdroj: http://webgis.biomonitoring.sk/

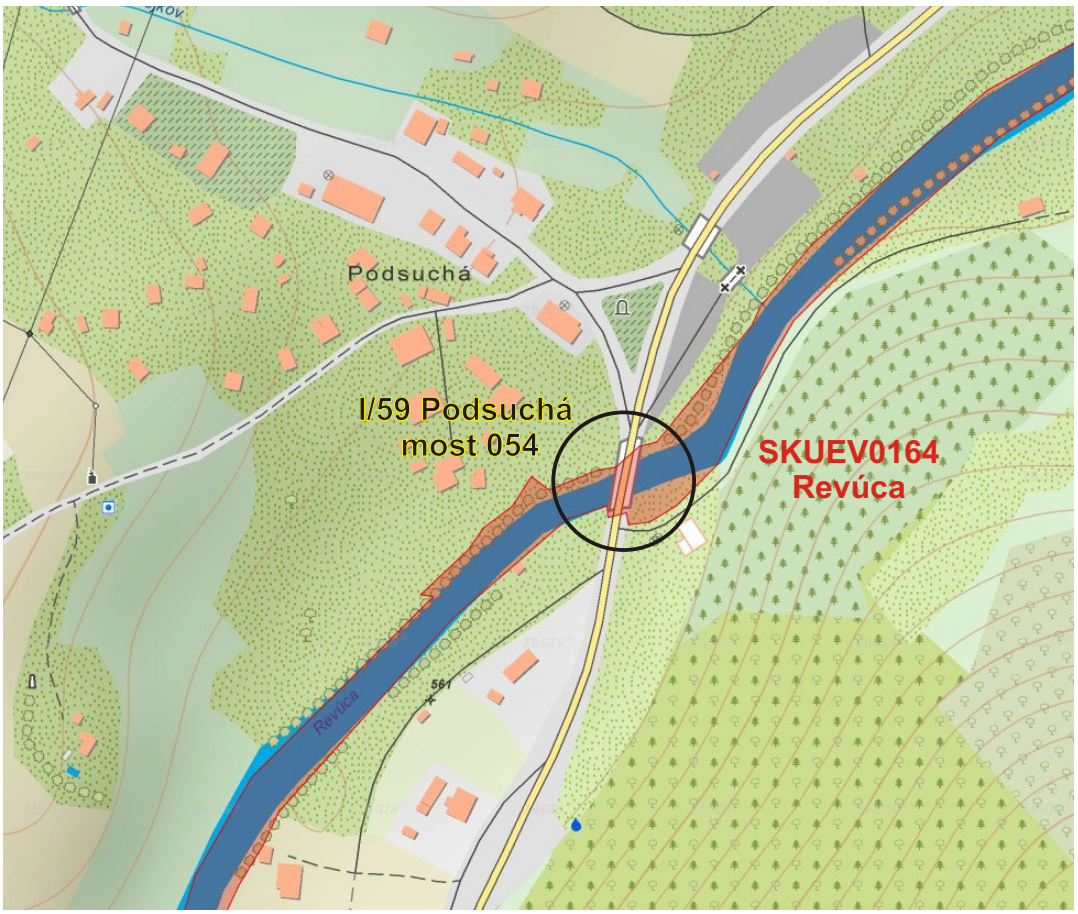

Zdroj: http://webgis.biomonitoring.sk/

Úprava koryta pod mostom - pôdorys

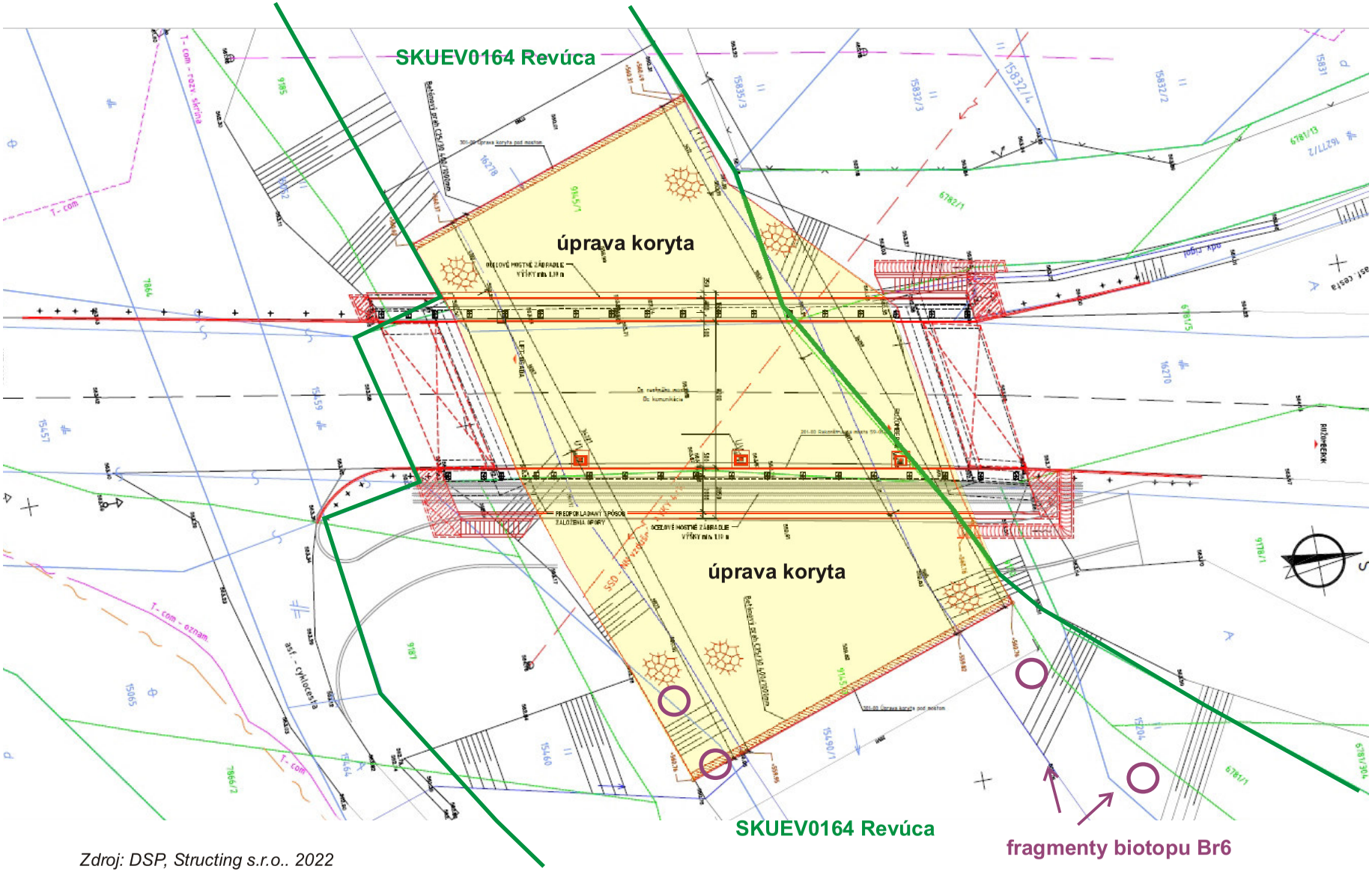

Zdroj: DSP, Structing s.r.o.. 2022

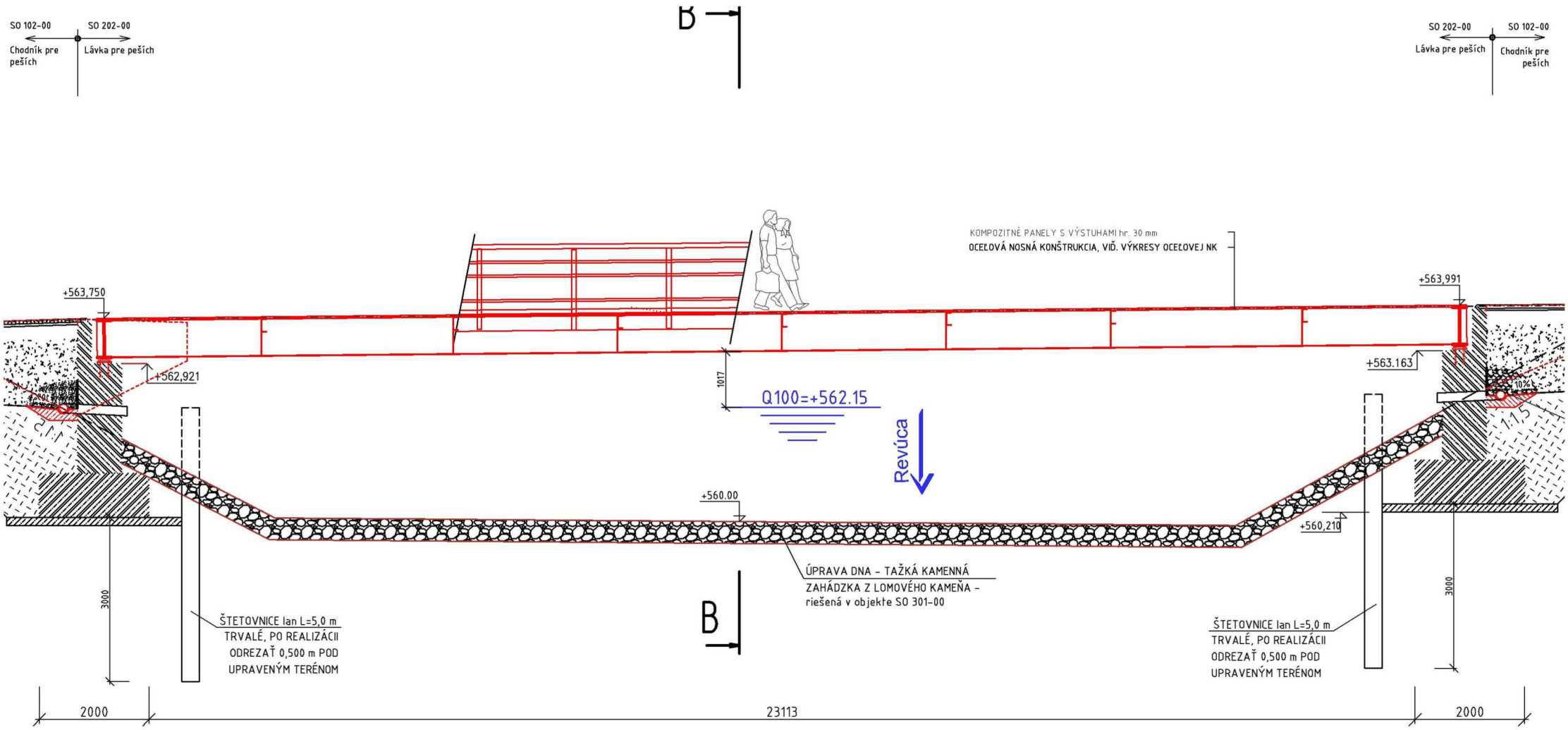
SO 102-00
Chodník pre peších
SO 202-00
Lávka pre peších
B
SO 202-00
Lávka pre peších
SO 102-00
Chodník pre peších
KOMPOZITNÉ PANELY S VÝSTUHAMI hr. 30 mm
OCEĽOVÁ NOSNÁ KONŠTRUKCIA, VIĎ. VÝKRESY OCEĽOVEJ NK
+563,750
+563,991
+562,921
+563.163
1017
Q100=+562.15
Revúca
+560.00
+560,210
ÚPRAVA DNA - TAŽKÁ KAMENNÁ ZAHÁDZKA Z LOMOVÉHO KAMEŇA - riešená v objekte SO 301-00
3000
ŠTETOVNICE lan L=5,0 m TRVALÉ, PO REALIZÁCII ODREZAŤ 0,500 m POD UPRAVENÝM TERÉNOM
B
3000
ŠTETOVNICE lan L=5,0 m TRVALÉ, PO REALIZÁCII ODREZAŤ 0,500 m POD UPRAVENÝM TERÉNOM
2000
23113
2000